

3 SOCIÁLNÍ INOVACE: PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE A KRITICKÉ ZHODNOCENÍ

DÍLČÍ STUDIE

Vladimír Hyánek, Jakub Pejcal

OBSAH

Soutěž SozialMarie	2
Oceněné projekty	6
Čeští vítězové: podrobnější charakteristika	8
Dílčí shrnutí	10
Zdroje	12
Kritický pohled na udržitelnost sociálních inovací v ČR	13
O financování sociálních inovátorů.....	13
Financování vítězných projektů – postup práce a obecné závěry	14
Zdroje:	35

PŘÍKLADY SOCIÁLNÍCH INOVACÍ – DOBRÁ PRAXE¹

Původní výzkum, na jehož výsledky zde navazujeme, byl založený na dostupných informacích o sociálních inovacích v České republice a potvrdil předpoklad, že třetí (nestátní neziskový) sektor představuje lepšího tvůrce inovací, než sektor soukromý ziskový a sektor veřejný. Zároveň text ovšem upozornil na jeden zajímavý fakt, a sice na nezastupitelnou úlohu veřejných finančních prostředků v procesu zrodu i dalšího fungování sociálních inovací.

Vazbu mezi vznikem sociálních inovací a nestátním neziskovým sektorem byla nejprve prokazována prostřednictvím teoretických přístupů (důraz byl kladen hlavně na tzv. teorii vzájemné závislosti, která odvozuje potenciální spolupráci neziskovek a veřejného sektoru z jejich schopnosti vzájemně si kompenzovat své slabé stránky) a poté demonstrována na konkrétním výběru případů sociálních inovací, z nichž většina vznikla právě za účasti veřejných prostředků (veřejný sektor je chápán jako význačný přispěvatel ke vzniku sociálních inovací).

Podrobněji byla poté zkoumána “osoba inovátora”. Příklady sociálních inovací byly čerpány na základě soutěže, která se zabývá podporou inovačních projektů – rakouskou SozialMarie, která je dnes už relativně populární a uznávaná i v českých podmínkách. Na webu www.sozialmarie.org si můžeme přečíst, že “SozialMarie je nejstarší cenou, předávanou sociálně inovačním projektům, a je udělována od roku 2005 každoročně celkem 15 výjimečným projektům z oblasti sociálních inovací. Vedle finanční odměny v celkové výši 54 000 EUR nabízí SozialMarie zviditelnění projektům, které inovačním způsobem reagují na společenské výzvy.”

V rámci původního výzkumu se pracovalo s úspěšnými projekty, které byly oceněny v letech 2005 - 2014. Jednotlivé oceněné projekty zde rámcově představujeme a popisujeme vztah reálných nestátních neziskových organizací a jejich inovačních projektů. Za tímto účelem je nejprve přiblížena soutěž SozialMarie, která nám slouží jako nástroj pro výběr ukázkových sociálních inovací (které lze chápat jako příklady dobré praxe), dále jsou v obecné rovině vymezení čeští sociální inovátoři (z řad nestátních neziskových organizací, soukromého ziskového sektoru, veřejného sektoru) a jejich projekty. Některé projekty nestátních neziskových organizací, které byly zvláště úspěšné v rámci soutěže, jsou nakonec podrobněji analyzovány.

SOUTĚŽ SOZIALMARIE

Za soutěží SozialMarie stojí nadace Unruhe, která byla založena v roce 2000 v Rakousku. Nadace mezi své hlavní účely existence řadí podporu umění, vědy, výzkumu a inovací. V pozdějších letech se k organizaci soutěže přidaly i nadace Erste a Institut für Jugendkulturforschung.

Za sociální inovace jsou přitom v rámci nadace Unruhe i v rámci soutěže SozialMarie považovány ty projekty, které: *“předkládají řešení naléhavých společenských výzev. Dávají prostor novým přístupům, inovačním odpovědím a ukazují nové cesty. Reagují na nové sociální otázky nebo řeší již známý problém*

¹ Tato publikace navazuje na náš dřívější výzkum “Publicly Funded Social Innovation” uveřejněný ve sborníku konference Current Trends in Public Sector Research v roce 2015. Původní příspěvek je doplněn a aktualizován pro potřeby Asociace nestátních neziskových organizací.

Analýza je součástí projektu Asociace NNO z výzvy OPZ 03_15_041 s názvem „Asociace nestátních neziskových organizací ČR jako most mezi veřejnou správou a neziskovým sektorem“. Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu.

novými způsoby. Inovace může být iniciována samotnou společenskou skupinou, které se problém týká a která je vždy uživatelem a zároveň spoluvůrcem projektu. Sociální inovace tak vytvářejí trvale udržitelná řešení, která jsou příkladem i inspirací pro ostatní” (<https://www.sozialmarie.org/cs/o-cene>).

Cena SozialMarie je udělována od roku 2005, každoročně ocenění získá 15 projektů ze zemí střední a západní Evropy. Cena je udělována v domovském Rakousku, Maďarsku, České republice a od roku 2017 také ve Slovensku. Za určitých podmínek (ve vzdálenosti 300 Km od Vídně) se mohou soutěže účastnit i projekty z Chorvatska, Německa, Polska a Slovinska. Udílení ceny probíhá vždy v Rakousku, každá země má nicméně určeného svého koordinátora, který s přihlášenými komunikuje. Pro Českou republiku koordinuje soutěž Madlen Kordová (776 578 487, sozialmariecr@sozialmarie.org). (SozialMarie, O ceně; <http://www.sozialmarie.org/cs/kontakt>).

Do soutěže se přihlašují samy projekty (resp. jejich zástupci) z nichž vítěze vybírá odborná porota. Oceněné projekty jsou voleny na základě hodnotících kritérií, mezi která patří především novost, přístup k cílové skupině, dopad a účinnost (SozialMarie, Výběrové řízení; <http://www.sozialmarie.org/cs/vyberove-rizeni>). Za každou zemi (Rakousko, Maďarsko, Českou republiku a Slovensko) je zároveň vybrán jeden projekt pro cenu veřejnosti.

V současné době představuje hlavní cenu především finanční odměna (15 000 EUR pro vítěze, 10 000 EUR pro druhého a 5 000 EUR pro třetího oceněného; dalších dvanáct oceněných projektů získává odměnu ve výši 2 000 EUR). Finanční odměna je vždy určena jako ocenění dobře odvedené práce, nemá tedy primárně sloužit na podporu projektu. Pro každou ze čtyř jmenovaných zemí je každoročně od roku 2013 určen patron, který si má za úkol z projektů jeden vybrat a následně jej podporovat. Pro letošní rok je českou patronkou Lejla Abassová, v minulosti byly mezi patron tyto české osobnosti: Pavel Kysilka, Zbyněk Frolík, Tomáš Sedláček a Táňa Fischerová (SozialMarie, Patron; <https://www.sozialmarie.org/cs/patron>).

Jak již bylo zmíněno, do soutěže Sozial Maria mohou být přihlášeny projekty, které jsou realizovány soukromými osobami, komerčními podniky, sociálními podniky, občanskými iniciativami, nevládními organizacemi, neziskovými organizacemi, spolky a organizacemi veřejné správy a samosprávy (Sozial Marie, Výzva 2017; <https://www.sozialmarie.org/cs/vyzva-2017>).

Podle dat sesbíraných z webu SozialMaria je zřejmé, že se mezi účastníky soutěže z řad českých projektů nacházejí převážně organizace nestátního neziskového sektoru². Od zapojení prvních zástupců z České republiky v roce 2005 se k účasti v soutěži přihlásilo na 97 fyzických či právnických osob, které realizovaly na 117 projektů. Z výše zmíněných subjektů přitom převažovaly organizace nestátního neziskového sektoru (především zapsané spolky a jejich pobočné jednotky – 38 subjektů, obecně prospěšné společnosti – 17 subjektů, církevní právnické osoby – 13 subjektů, zapsané ústavy – 12 subjektů, nadační fond – 1 subjekt), výrazně méně zapojených organizací pocházelo z veřejného sektoru (příspěvkové organizace – 5 subjektů, 1 škola zřízená krajem a konečně 1 vysoká škola), šest projektů realizovaly

² Pro účely textu jsou za nestátní neziskové organizace chápány subjekty těchto právních forem: nadace a nadační fond, zapsaný ústav, obecně prospěšná společnost, zapsaný spolek (vč. spolků pobočných) a konečně církevní právnická osoba.

soukromé ziskové subjekty (právní formy společnost s ručením omezeným), tři projekty připravily fyzické osoby. U jednoho z projektů není naneštěstí možné určit osobu "inovátora"³.

Jak je z výše uvedených počtů patrné, někteří realizátoři se napříč lety opakovali; ti pak pocházeli pouze z organizací zastupujících nestátní neziskový sektor. Přehled absolutního počtu realizovaných (tj. do soutěže přihlášených) projektů řazený podle právní formy jejich iniciátora nabízí níže uvedená tabulka.

Tabulka č. 1: Soupis projektů přihlášených do soutěže SozialMarie dle realizátora

	celkem	nestátní neziskový sektor	veřejný sektor	soukromý ziskový sektor	fyzická osoba	nedohledáno
nedohledáno	1					1
církevní právnická osoba	23	23				
fyzická osoba	3				3	
nadační fond	1	1				
obecně prospěšná společnost	20	20				
pobočný spolek	1	1				
příspěvková organizace	5		5			
škola zřízená krajem	1		1			
společnost s ručením omezeným	6			6		
vysoká škola	1		1			
zapsaný spolek	40	40				
zapsaný spolek v likvidaci	1	1				
zapsaný ústav	14	14				
celkem	117	100	7	6	3	1

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat SozialMarie a Veřejného rejstříku.

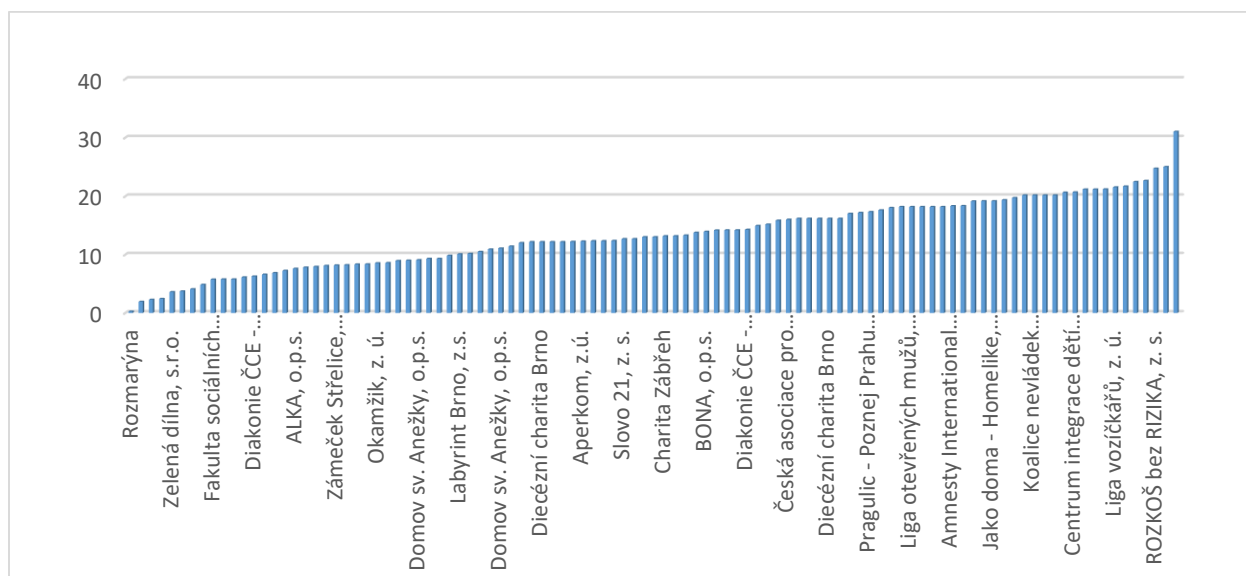
Do soutěže byly přihlášeny především subjekty s jistou historií, tedy s delší dobou své existence. Valná většina subjektů - sociálních inovátorů - byla při podávání přihlášky za svůj projekt do SozialMarie starší 5 let (95 subjektů ze 105, o nichž jsou k dispozici přesná data vzniku), nicméně rozložení přihlášených subjektů podle stáří nese známky rovnoměrného rozložení mezi lety. Nejstarší sociální inovátor vznikl v roce 1981 a do soutěže se hlásil "ve svých" 31 letech fungování, mezi přihlášenými projekty se však objevuje i takový, který předložila organizace po 88 dnech své existence⁴. Níže uvedený graf (graf č. 1) znázorňuje rozložení organizací podle stáří v době podávání přihlášky do soutěže SozialMaria.

³ Důvodem neschopnosti přesně určit osobu organizátora je nevhodný způsob evidování projektů na stránkách SozialMarie, odkud bylo při tvorbě textu čerpáno.

⁴ Informace o stáří přihlášených subjektů mají spíše orientační vypovídací hodnotu. Údaje byly manuálně doloženy na základě veřejně dostupných zdrojů. Postup při doložení byl následující: 1) vytvoření databáze přihlášených subjektů; 2) dohledání data vzniku ve Veřejném rejstříku u všech subjektů; 3) stanovení rozdílu mezi datem vzniku a zvoleným datem pro daný rok soutěže. Pro zjednodušení bylo datum konání soutěže stanoveno vždy na poslední den v daném roce.

U fyzických osob a u neidentifikovatelného organizátora nebyla doba existence před přihlášením do soutěže SozialMarie záměrně stanovena. Jistou komplikací představuje 9 subjektů, které v době od přihlášení do soutěže do dnešních dní měnily svou právní formu a z toho důvodu nejsme schopni jednoznačně (prostřednictvím Veřejného rejstříku) určit dobu jejich existence před přihlášením soutěžního projektu.

Graf č. 1: Stáří sociálních inovátorů při podávání přihlášky do SozialMarie

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat SozialMarie a Veřejného rejstříku.

OCENĚNÉ PROJEKTY

Z výše uvedeného počtu přihlášených českých projektů (tj. 117 projektů přihlášeno do soutěže od roku 2005 do roku 2017) bylo nicméně do soutěže skutečně nominováno 42 projektů, zbylé projekty (tj. 75 projektů) zůstaly zcela bez ocenění či dalšího zapojení do soutěže. Řada nominovaných projektů dosáhla za vymezenou řádku let na všechny možné příčky ocenění. Finanční ocenění ve výši 1000 EUR získalo mezi lety 2008 až 2014 na 11 projektů, tuto odměnu po roce 2014 nahradila odměna dvojnásobná, kterou získalo celkem 8 českých přihlášených. Tři české projekty byly za celou dobu existence soutěže oceněny třetí příčkou (2015 – Změna je možná - Pomoc věžňům na cestě k novému životu; 2016 – Burza filantropie; 2017 – Na Ovoce,z.s.), dva projekty si z Vídně odvezly druhé místo (2005 – Roma Police Assistants Programme, 2013 – Noc venku) a konečně jeden český projekt dosáhl absolutního vítězství v soutěži (2017 - Studio 27 – Zaostřeno na duši).

Mimo již vyjmenovaných ocenění si od roku 2013 odvezlo pět projektů cenu veřejnosti (2013 – Paměť národa – zaznamenáváme vzpomínky pamětníků, 2014 – Bydlíme jako doma a žijeme mezi vámi, 2015 – Čáp – Stěhovací servis, 2016 – Právo na sex, 2017 – Hejného metoda – Zasloužená radost z poznávání). Oceněné projekty a informace o jejich iniciátorech jsou dále podrobněji rozepsány, základní informace však nabízí níže uvedená tabulka (tabulka č. 2)

Tabulka č. 2: Soupis oceněných projektů v rámci soutěže Sozial Marie

Rok ocenění	Cena	Název oceněného projektu	Název realizátora projektu	Právní forma realizátora projektu
2017	1. cena	Studio 27 - Zaostřeno na duši	Fokus Praha, z.ú.	zapsaný ústav
2017	2000 EUro	Amaro records - Hrajeme o život	IQ Roma servis, z.s.	zapsaný spolek
2017	3. cena	Na Ovoce, z.s.	Na ovoce, z.s.	zapsaný spolek
2017	2000 EUro	Klub Uličník pro děti a mládež	Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	církevní právnická osoba
2017	cena veřejnosti	Hejného metoda - Zasloužená radost z poznávání	H-mat, o.p.s.	obecně prospěšná společnost
2016	2000 EUro	#prsakoule - Sahám si na ně každý měsíc	Loono, z.s.	zapsaný spolek
2016	3. cena	Burza filantropie	Koalice nevládek Pardubicka, z. s.	zapsaný spolek
2016	2000 EUro	Gypsy MaMa	Tripitaka, z.s.	zapsaný spolek
2016	2000 EUro	Ponožky od babičky - Recyklujeme, pleteme, pomáháme	Elpida, o.p.s.	obecně prospěšná společnost
2016	cena veřejnosti	Právo na sex	ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s.	zapsaný spolek
2015	2000 EUro	Férová škola - stejná šance pro všechny děti	Liga lidských práv	zapsaný spolek
2015	3. cena	Změna je možná - Pomoc vězňům na cestě k novému životu	A - GIGA s.r.o.	společnost s ručením omezeným
2015	2000 EUro	Sociální klinika	Český institut biosyntézy, z.ú.	zapsaný ústav
2015	2000 EUro	Kuchařky bez domova	Jako doma - Homelike, o.p.s.	obecně prospěšná společnost
2015	cena veřejnosti	Čáp - Stěhovací servis	Aperkom, z.ú.	zapsaný ústav
2014	1000 EUro	In Justice: právní pomoc obětem násilí z nenávisťi	In IUSTITIA, o.p.s.	obecně prospěšná společnost
2014	1000 EUro	Patron - Sociální začleňování mladých mužů odcházejících ze zařízení ústavní výchovy v ČR	Liga otevřených mužů, z.s.	zapsaný spolek
2014	cena veřejnosti	Bydlíme jako doma a žijeme mezi vámi	škola zřízená krajem	škola zřízená krajem
2013	1000 EUro	Poznej Prahu jinak!	Pragulic - Poznej Prahu jinak! z.s.	zapsaný spolek
2013	2. cena	Noc venku	Fakulta sociálních studií, Ostravská univerzita	veřejná vysoká škola
2013	1000 EUro	Vybudování aktivizačního centra pro mládež s onemocněním schizofrenie/DOTYK	EC-Employment Consulting s.r.o.	společnost s ručením omezeným
2013	cena veřejnosti	Paměť národa - zaznamenáváme vzpomínky pamětníků	POST BELLUM, o.p.s.	obecně prospěšná společnost
2012	1000 EUro	Děti uvězněných rodičů	Český helsinský výbor, z.s.	zapsaný spolek
2011	1000 EUro	Patients Trustees	Spolek KOLUMBUS	zapsaný spolek
2011	1000 EUro	Next Door Family	Slovo 21, z. s.	zapsaný spolek
2011	1000 EUro	Sozialintegration der Eltern mit Kindern durch Verbreitung des Family Point-Netzes	Centrum pro rodinu a sociální péči	církevní právnická osoba
2009	1000 EUro	We're in it Together	Asistence, o.p.s.	obecně prospěšná společnost
2008	1000 EUro	The multicultural rural community centre for migrants in Rakovice	Berkat, z.s.	zapsaný spolek
2008	1000 EUro	MAGDALA	Diecézní charita Brno	církevní právnická osoba
2005	2. cena	Roma Police Assistants Programme	Vzájemné soužití o.p.s.	obecně prospěšná společnost

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat SozialMarie a Veřejného rejstříku.

Jak je patrné z uvedené tabulky č. 2, mezi oceněnými projekty převládají projekty realizované zástupci z řad nestátních neziskových organizací (26 projektů), projekty realizované institucemi veřejného sektoru (2 projekty) a organizacemi sektoru ziskového (2 projekty) představují spíše minoritní skupinu.

V případě projektů realizovaných zástupci nestátního neziskového sektoru (zmiňovaných 26 projektů) převládaly organizace s právní formou zapsaný spolek (13 projektů), obecně prospěšná společnost (7 projektů), církevní právnická osoba a zapsaný ústav (shodně 3 projekty).

Mezi vítěznými projekty se neobjevuje žádný subjekt s více než jedním oceněním.

ČEŠTÍ VÍTEŽOVÉ: PODROBNĚJŠÍ CHARAKTERISTIKA

Na tomto místě jsou stručně představeny některé vítězné inovační projekty. Ze zřejmých důvodů se budeme věnovat pouze projektům, které získaly ta nejvyšší možná ocenění (1. – 3. místo a cena veřejnosti). Projekty jsou řazeny podle uděleného ocenění.

1. cena (2017): Studio 27 – Zaostrěno na duši

Zřizovatel: Fokus Praha, z.ú. (zapsaný ústav; vznik 29. 12. 1992)

Studio 27 představuje mediální projekt vedený zkušenými filmaři a žurnalisty, kteří si sami prošli duševním onemocněním. Snahou projektu je navodit společenskou debatu o aktuálních tématech, které se vztahují k duševnímu zdraví. V rámci projektu jsou natáčena videa a reportáže, pořádány debaty atd. (Fokus Praha, Studio 27; <http://www.fokus-praha.cz/index.php/cz/vzdelavame/studio-27?highlight=WyJzdHVkaW8yNyJd#historie>).

2. cena (2013): Noc venku

Zřizovatel: Fakulta sociálních studií, Ostravská univerzita (fakulta veřejné vysoké školy; vznik 1. 4. 2008)

Snahou projektu Noc venku je podpořit fungování organizací pracujících s lidmi bez domova. Nástrojem podpory přitom je noční událost, které se účastní dobrovolníci i samotní zástupci cílové skupiny – lidí bez domova. Okrajovému tématu se tak díky akci dostává větší pozornosti prostřednictvím výrazné a kreativní komunikace. (SozialMarie, Noc venku; <https://www.sozialmarie.org/cs/projects/2820>)

2. cena (2005): Roma Police Assistants Programme

Zřizovatel: Vzájemné soužití o.p.s. (obecně prospěšná společnost; vznik 19. 12. 2013⁵)

Projekt řeší velmi specifický problém; návrh byl vyvinut s významnou účastí zainteresovaných stran. Jde o ojedinělý projekt výměny informací a zkušeností mezi zástupci romské komunity a Policí ČR, s dopady nejen na řešení problému lichvy v romské komunitě. Bližší informace se bohužel nepodařilo dohledat.

⁵ Organizace prošla transformací. Datum vzniku původní organizace není v rámci Veřejného rejstříku k dohledání.

Analýza je součástí projektu Asociace NNO z výzvy OPZ 03_15_041 s názvem „Asociace nestátních neziskových organizací ČR jako most mezi veřejnou správou a neziskovým sektorem“. Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu.

3. cena (2017): Na Ovoce, z.s.

Zřizovatel: Na Ovoce, z.s. (zapsaný spolek; vznik 1. 8. 2015)

Předmětem projektu je komunitní platforma lidí, kteří chtějí zodpovědně využívat přírodní bohatství v podobě volně rostoucích ovocných stromů, keřů a bylinek. Platformě má přitom pomoci webová stránka, mobilní aplikace a řada vlastních událostí, jako jsou workshopy, veřejné vycházky, aktivní výsadba. (Sozial Marie, Na Ovoce.cz; <https://www.sozialmarie.org/cs/projects/7112>)

3. cena (2016): Burza filantropie

Zřizovatel: Koalice nevládek Pardubicka, z.s. (zapsaný spolek; vznik 30. 10. 1996)

Burza filantropie představuje propojení neziskového, soukromého a veřejného sektoru na motivy televizního pořadu "Den D". Prezentace projektů nestátních neziskových organizací před donátory může vyústit ve finanční, materiální či jinou formu podpory. (KONEP – Výroční zpráva 2015; www.konep.cz/download/705/cs/)

3. cena (2015): Změna je možná – Pomoc vězňům na cestě k novému životu

Zřizovatel: A-GIGA s.r.o. (společnost s ručením omezeným; vznik 28. 12. 1998)

Organizace A-GIGA poskytuje služby v oblasti aktivního telemarketingu. Ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti, Ministerstvem práce a sociálních věcí a Vezeňskou službou ČR stojí za projektem vybudování call centra v nápravném zařízení, čímž podporuje návrat odsouzených po výkonu trestu do běžného pracovního života. (A-GIGA, Tisková zpráva – Projekt zaměstnávání odsouzených v call centru startuje; http://www.a-giga.cz/?page_id=2205)

Cena veřejnosti (2017): Hejného metoda – Zasloužená radost z poznávání

Zřizovatel: H-mat, o.p.s. (obecně prospěšná společnost; vznik 30. 10. 1996)

Hejného metoda usiluje o změnu přístupu ve výuce matematiky. Děti objevují matematiku samy a s radostí, zároveň je u nich podporována logické a kritické myšlení. (SozialMarie, Hejného metoda; <https://www.sozialmarie.org/cs/projects/7232>)

Cena veřejnosti (2016): Právo na sex

Zřizovatel: ROZKOŠ bez RIZIKA, z.s. (zapsaný spolek; vznik 13. 4. 1992)

Projekt se snaží otevřít téma intimní a sexuální asistence v ČR, tj. podpořit téma sexuality osob s hendikepem. (SozialMarie, Rozkoš bez rizika; <https://www.sozialmarie.org/cs/projects/5321>)

Cena veřejnosti (2015): Čáp – Stěhovací servis

Zřizovatel: Aperkom, z.ú. (zapsaný ústav; vznik 24. 9. 2003)

Stěhovací servis zapojuje mladé lidi do 25 let přicházející z nízkoprahových zařízení pro děti a mládež. Organizace dává těmto lidem šanci pracovat a získat své první zaměstnání. Nad rámec toho poskytuje psychosociální podporu zapojeným. (SozialMarie, Čáp – Stěhovací servis; <https://www.sozialmarie.org/cs/projects/4228>)

Cena veřejnosti (2014): Bydlíme jako doma a žijeme mezi vámi

Zřizovatel: Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549 (škola zřízená krajem; vznik 30. 10. 1996)

Snahou projektu je podpora sociálního učení nejmenších neslyšících dětí v přirozeném prostředí. Děti do tří let jsou ubytovány v centru města v bytě, který svým vybavením a provozem připomíná rodinný režim. (SozialMarie, Bydlíme jako doma a žijeme mezi vámi; <https://www.sozialmarie.org/cs/projects/3682>)

Cena veřejnosti (2013): Paměť národa – zaznamenáváme vzpomínky pamětníků

Zřizovatel: POST BELLUM, o.p.s. (obecně prospěšná společnost; vznik 21. 3. 2014⁶)

Cílem projektu je zaznamenávat vzpomínky pamětníků a jejich přímá svědectví o dobách minulých budoucím generacím. Na portálu pametnaroda.cz je možné vyslechnout více než 1500 příběhů, které jsou živoucím odkazem minulého století. (SozialMarie, Paměť národa; <https://www.sozialmarie.org/cs/projects/2518>)

DÍLČÍ SHRNU TÍ

Nezastupitelnou úlohu v rámci realizace sociálních inovací sehrávají nestátní neziskové organizace, což ostatně dokazuje i četnost projektů, které byly oceněny jako příklady dobrých sociálních inovací v rámci mezinárodní soutěže SozialMarie. Mezi oceněnými projekty (za dobu české účasti v soutěži jde o 30 projektů ze 117 přihlášených) se totiž nacházelo hned 23 projektů, jejichž nositeli byly nestátní neziskové

⁶ Viz výše. Organizace prošla transformací. Datum vzniku původní organizace není v rámci Veřejného rejstříku k dohledání.

Analýza je součástí projektu Asociace NNO z výzvy OPZ 03_15_041 s názvem „Asociace nestátních neziskových organizací ČR jako most mezi veřejnou správou a neziskovým sektorem“. Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu.

organizace. Tyto organizace měly rozmanité právní formy svého fungování i dobu své existence. Zvolené projekty byly blíže představeny.

ZDROJE

SozialMarie, O ceně - <https://www.sozialmarie.org/cs/o-cene>

SozialMarie, Kontakt - <http://www.sozialmarie.org/cs/kontakt>

SozialMarie, Výběrové řízení) - <http://www.sozialmarie.org/cs/vyberove-řízení>

SozialMarie, Patron - <https://www.sozialmarie.org/cs/patron>

Sozial Marie, Výzva 2017 - <http://www.sozialmarie.org/cs/vyzva-2017>

Fokus Praha, Studio 27 - <http://www.fokus-praha.cz/index.php/cz/vzdelavame/studio-27?highlight=WyJzdHVkaW8yNyJd#historie>

SozialMarie, Noc venku - <https://www.sozialmarie.org/cs/projects/2820>

Sozial Marie, Na Ovoce.cz - <https://www.sozialmarie.org/cs/projects/7112>

KONEP – Výroční zpráva 2015 - www.konep.cz/download/705/cs/

A-GIGA, Tisková zpráva – Projekt zaměstnávání odsouzených v call centru startuje - http://www.a-giga.cz/?page_id=2205

SozialMarie, Hejného metoda - <https://www.sozialmarie.org/cs/projects/7232>

SozialMarie, Rozkoš bez rizika - <https://www.sozialmarie.org/cs/projects/5321>

SozialMarie, Čáp – Stěhovací servis - <https://www.sozialmarie.org/cs/projects/4228>

SozialMarie, Bydlíme jako doma a žijeme mezi vámi - <https://www.sozialmarie.org/cs/projects/3682>

SozialMarie, Paměť národa - <https://www.sozialmarie.org/cs/projects/2518>

KRITICKÝ POHLED NA UDRŽITELNOST SOCIÁLNÍCH INOVACÍ V ČR

V předchozích pasážích byla naznačena struktura a vymezen popis soutěžících a hlavně vítězných projektů v rámci Sozial Marie, pravidelné události, která se snaží ocenit realizované sociální inovace. V následujícím textu je představena finanční stránka jednotlivých sociálních inovátorů.

Z vymezeného okruhu soutěžících a vítězných projektů je patrné, že stěžejní úlohu při tvorbě sociálních inovací sehrávají zástupci nestátních neziskových organizací.⁷ Z celkového počtu oceněných projektů bychom mohli do tohoto segmentu národního hospodářství zařadit hned 26 z 30 sociálních inovátorů (zbylé 4 subjekty rovnoměrně zastupují veřejný a soukromý ziskový sektor). Je tedy nasnadě zabývat se podrobněji nestátním neziskovým sektorem a jevům, které jsou mu vlastní.

O FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH INOVÁTORŮ

Zástupcům nestátního neziskového sektoru bývá teorií často přisuzována závislost na veřejných zdrojích (o závislosti mluví např. Teorie státu blahobytu či Teorie vzájemné závislosti), která vychází ze schopnosti státu se lépe vypořádat s problémy jako je například černé pasažerství, či z nedostatečných kapacit (personálních, finančních atd.) vlastních nestátnímu neziskovému sektoru. O provázanosti veřejného a neziskového sektoru, resp. o synergii, která takto vzniká, hovoří i některé významné výzkumné projekty.

Příhodným materiálem pro ilustraci finančních vztahů mezi nestátním neziskovým sektorem a státem je výzkum The Johns Hopkins Comparative Nonprofit Sector Project (Salamon, Anheier 1997), který zkoumal nestátní neziskový sektor ve 22 zemích světa (při opakování až ve 45 státech). Publikované výsledky výzkumu se mimo popisu rozsahu, struktury a role nestátních neziskových organizací v jednotlivých státech soustředily také na oblast financování. Přes mírné rozdíly ve zkoumaných zemích lze shrnout, že se dotace z veřejných prostředků podílí na financování nestátních neziskových organizací až ze 40 % (v průměru za zkoumané země), což ve spojení s poplatky za samotné služby organizací (v průměru 49 %) patří mezi hlavní zdroje. Proti tomu minoritní úlohu představuje filantropie (v průměru 11 %).

Situace je obdobná i v případě českých nestátních neziskových organizací. To ostatně dokládají i Kermiet se Smejkalovou ve své prezentaci Český neziskový sektor (2014). Autoři zde uvádějí, že hlavní zdroj financování českých “neziskových institucí sloužících domácnostem” (nezahrnuje například veřejné vysoké školy) tvoří vlastní příjmy ze statků a služeb (36,4 %) spolu s veřejnými zdroji (30,8 %). Mezi další zdroje, které Kermiet a Stejskalová zohledňují, potom řadí dobrovolně odvedenou dobrovolnou práci (12,5 %), individuální dárcovství (12,0 %), firemní dárcovství (6,5 %). Příjmy z vlastnictví a příjmy ze zahraničí představují podle tohoto přístupu spíše zanedbatelné položky (1,3 % pro první a 0,5 % pro druhé zmíněné).

Nad rámec již popsaného si na tomto místě dovolíme uvést i několik konkrétních údajů. Podle Rozboru financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů, který každoročně připravuje Rada

⁷ Mezi které lze dle Satelitního účtu neziskových organizací (vedeno Českým statistickým úřadem) zahrnout tyto právní formy: Nadace, Nadační fond, Obecně prospěšná společnost, Vysoká škola (veřejná), Školská právnická osoba, Odbory, Spolky, Politické strany a politická hnutí, Církevní organizace, Organizační jednotky odborů, Pobočné spolky, Stavovské organizace – profesní komory, Komory, Zájmová sdružení právnických osob a Honební společenstva. Viz Satelitní účet neziskových institucí. https://apl.czso.cz/nufile/SUNI_2005_2014.pdf

Analýza je součástí projektu Asociace NNO z výzvy OPZ 03_15_041 s názvem „Asociace nestátních neziskových organizací ČR jako most mezi veřejnou správou a neziskovým sektorem“. Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu.

vlády nestátních neziskových organizací⁸, bylo v roce 2015 (toho času poslední zveřejněný Rozbor) rozděleno mezi nestátní neziskové organizace⁹ na 16,5 miliard Kč (z toho 9,8 miliard Kč pocházelo ze státního rozpočtu, 2,3 miliard Kč pocházelo z rozpočtu krajů a hlavního města Prahy, 3,7 miliardy Kč z rozpočtů obcí – mimo hlavního města Prahy - a konečně 0,7 miliardy Kč pocházelo z rozpočtů státních fondů). Toto číslo (a tudíž i podpora nestátního neziskového sektoru) se bez ohledu na ekonomický vývoj země každoročně zvyšuje.

Vzhledem k rozsahu prokázané finanční podpory z veřejných prostředků, můžeme považovat za dané, že je činnost nestátních neziskových organizací obecně ve světě i přímo zde v České republice značně provázána s veřejným sektorem. Pokud bychom se tedy rozhodli považovat nestátní neziskový sektor za významného sociálního inovátora, pak z logiky věci nelze upřít významný podíl na tvorbě sociálních inovací i veřejnému sektoru. Právě ten totiž svou přímou (ve formě dotací) i nepřímou podporou (ve formě daňových úlev, slev či jiné podpory) drží velkou část nestátních neziskových organizací “při životě”.

FINANCOVÁNÍ VÍTĚZNÝCH PROJEKTŮ – POSTUP PRÁCE A OBECNÉ ZÁVĚRY

Od obecného je vhodné přikročit ke konkrétnímu. Jak byly a jsou tedy financováni úspěšní čeští sociální inovátoři? Za tímto účelem jsme realizovali vlastní šetření, které bylo vystavěno na základě veřejně dostupných dat. Ta jsme dohledávali pro jednotlivé úspěšné sociální inovátory ze soutěže SozialMarie v rámci Sbírký listin Veřejného rejstříku, která má i přes jistá úskalí nejlepší předpoklady pro to být zdrojem spolehlivých a jednoznačných informací. Zmiňovaným úskalím je myšlena především neúplnost, která spočívá v nezohlednění některých z našich sociálních inovátorů (rejstřík nenabízí informace o církevních právnických osobách a zástupcích veřejného sektoru – fakulta veřejné vysoké školy a škola zřízená krajem), ty coby zástupce nestátních neziskových organizací tedy nemůžeme do šetření zahrnout.

Veřejný rejstřík představuje nástroj aktualizovaný v reálném čase prostřednictvím jednotlivých Rejstříkových – Krajských soudů. V rámci Veřejného rejstříku jsou zveřejňovány zákonem požadované informace (zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob) o zvolených právnických osobách (spolky, nadační subjekty, ústavy, obecně prospěšné společnosti...). Součástí Veřejného rejstříku je již zmiňovaná Sbírký listin, která shromažďuje zakladatelská právní jednání (vč. Zakladatelských listin jako jsou například stanovy), výroční zprávy a účetní závěrky. Právě tyto dokumenty nabízejí vhodný vhled do financování nestátních neziskových organizací.

Povinnost vkládat účetní závěrku do Sbírký listin padá na všechny nestátní neziskové organizace, které jsou ve Veřejném rejstříku vedeny (zákon č. 221/2015 Sb., novela zákona o účetnictví). Na základě tohoto požadavku by měly být k dohledání účetní informace za organizace tohoto sektoru nepřetržitě od roku 2014¹⁰. Zákonná úprava nicméně dává některým vybraným organizacím (dle právní formy) pro doplnění

⁸ Na tvorbě materiálu se podílelo Centrum pro výzkum neziskového sektoru.

⁹ Do Rozboru jsou zahrnuty tyto právní formy nestátních neziskových organizací: nadační subjekty, spolky, pobočné spolky, obecně prospěšné společnosti, ústavy, účelová zařízení církví, školské právnické osoby a zájmová sdružení právnických osob. Jde tedy o užší vymezení, než s jakým pracuje Kermiet a Smejkalová (2014) v rámci své prezentace.

¹⁰ Některé z právních forem nestátních neziskových organizací však měly tuto povinnost již před uvedením dané novely v platnost a účinnost.

účetních závěrek za léta následující po roce 2014 časovou rezervu. Nehledě na tuto úlitbu však již řada z organizací požadované podklady do Sbírký listin zahrnula.

Podrobnější výsledky šetření na dostupných účetních závěrkách za jednotlivé sociální inovátory, nabízí následující podkapitola. Na tomto místě si pouze dovolíme vyjmenovat specifika práce s daty, samotný postup práce a některé obecné závěry.

- Postup práce

Do šetření bylo zahrnuto 23 z 30 organizací, které stojí za vítěznými projekty soutěže SozialMarie¹¹. Vynechány byly subjekty, s nimiž Veřejný rejstřík nepracuje (tj. církevní právnické osoby, subjekty veřejného a soukromého ziskového sektoru). Z 23 zahrnutých organizací se nám podařilo dohledat alespoň jednu účetní závěrku či výroční zprávu za dobu existence u 16 subjektů. Kompletní časová řada účetních výkazů či výročních zpráv (které se dle námi zvoleného přístupu mohou navzájem suplovat) za dobu existence daného sociálního inovátora byla získána pouze u tří organizací (Na ovoce, z.s., Asistence, o.p.s. a Vzájemné soužití, o.p.s.). U dvou z těchto subjektů je ovšem nezbytné podotknout, že ocenění v soutěži SozialMarie získaly několik let před datem, které lze podle Veřejného rejstříku považovat za datum jejich vzniku¹². Znázornění dostupnosti účetních závěrek ilustrujeme na níže uvedené tabulce.

¹¹ Do šetření byly zahrnuty subjekty, které obdržely 1., 2., 3. cenu, cenu veřejnosti a finanční odměnu.

¹² Důvodem takovéto skutečnosti je pravděpodobně změna právní formy daných organizací v důsledku účinnosti nového Občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.) k 1.1.2013 – časová řada účetních výkazů totiž tímto rokem začíná.

Tabulka č. 1: Dostupnost účetních závěrek sociálních inovátorů z řad nestátních neziskových organizací úspěšných v soutěži Sozial Marie

Sociální inovátor	Vznik	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995	1994	1993	1992	1991	1990
Fokus Praha, z.ú.	29.12.1992																											
IQ Roma servis, z.s.	3.11.1997				14	14																						
Na ovoce, z.s.	1.8.2015																											
H-mat, o.p.s.	30.10.1996																											
Loono, z.s.	13.5.2014																											
Koalice nevládek Pardubicka, z. s.	30.10.1996																											
Tripitaka, z.s.	30.10.1996																											
Elpida, o.p.s.	30.10.1996																											
ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s.	13.4.1992																											
Liga lidských práv	30.10.1996																											
Český institut biosyntézy, z.ú.	21.8.2003																											
Jako doma - Homelike, o.p.s.	30.10.1996																											
Aperkom, z.ú.	24.9.2003																											
In IUSTITIA, o.p.s.	30.10.1996																											
Liga otevřených mužů, z.s.	30.10.1996																											
Pragulic - Poznej Prahu jinak! z.s.	5.9.1996																											
POST BELLUM, o.p.s.	21.3.2014																											
Český helsinský výbor, z.s.	11.5.1990																											
Spolek KOLUMBUS	31.10.2001																											
Slovo 21, z. s.	28.4.1999																											
Asistence, o.p.s.	5.12.2013																											
Berkat, z.s.	22.6.2010																											
Vzájemné soužití o.p.s.	19.12.2013																											

Zdroj: vlastní zpracování na základě Veřejného rejstříku.

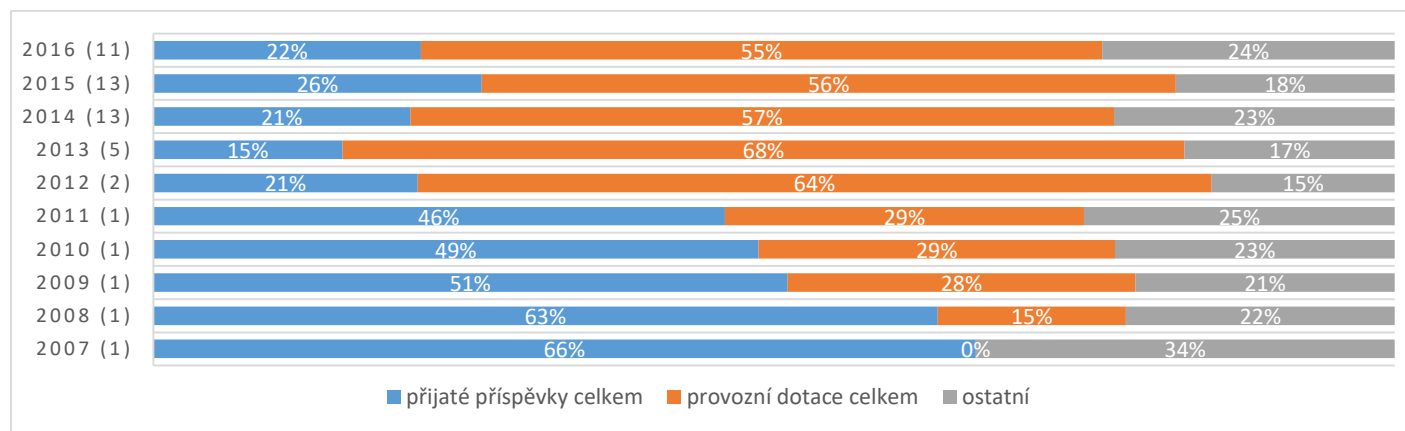
Poznámka: šedá barva ilustruje dobu existence dané organizace; modrá barva znázorňuje dostupnost dokumentů využitých v rámci šetření; oranžová barva znázorňuje časový nesoulad mezi dobou vzniku organizace a účastí v soutěži SozialMarie. Číslovky “14” u IQ Roma servis, z.s. znázorňují, že data byla čerpána z výroční zprávy následujícího roku.

V rámci účetních závěrek a výročních zpráv sociálních inovátorů byla dohledávána výnosová strana pro dané účetní období (kalendářní rok). Díky jednotné struktuře Výkazů zisku a ztrát bylo snadné přiřadit ke každé organizaci sumu výnosů (Výnosy celkem) za všechny její aktivity (tj. včetně hlavní i vedlejší činnosti) a tu dále rozčlenit. V rámci naší práce jsme se soustředili především na vyčíslení podílu na financování organizace z řad veřejných prostředků (Provozních dotací celkem) a příspěvků od dárců z řady fyzických a právnických osob a členských příspěvků (Přijaté příspěvky celkem). Stranou jsme nechali klíčování výnosů podle činností a klíčování do kategorií vlastní výkony, aktivace apod. V případě, že byla účetní závěrka doplněna o přílohu a za předpokladu, že příloha účetní závěrky takovými informacemi disponovala, tak jsme v textu uvedeném níže u každé z organizací sociálních inovátorů vyjmenovaly vybrané podrobnější informace o poskytovatelích dotací.

- Obecné závěry

Obecně lze konstatovat, že i v případě námi vybraných organizací – sociálních inovátorů – sehrávají veřejné prostředky významnou úlohu. Tu ilustruje níže uvedený graf, který člení výnosy do tří vymezených kategorií: “přijaté prostředky celkem”, “provozní dotace celkem” a “ostatní”. Znárodnění je však nezbytné brát s rezervou, neboť jak již naznačovala výše uvedená tabulka, pro některá léta máme velmi omezená data (od roku 2007 do roku 2011 jsou k dispozici podklady pouze za jednu organizaci; v rámci roku 2012 pouze za dvě organizace; v rámci roku 2013 pouze za pět subjektů). Za relevantní údaje lze s přihlédnutím k počtu zahrnutých organizací, ale i s ohledem na příslušnou legislativu považovat ty, které zobrazují skutečnost po roce 2014 do dnešních dnů.

Graf č. 1: Financování sociálních inovátorů z řad nestátních neziskových organizací úspěšných v soutěži SozialMarie

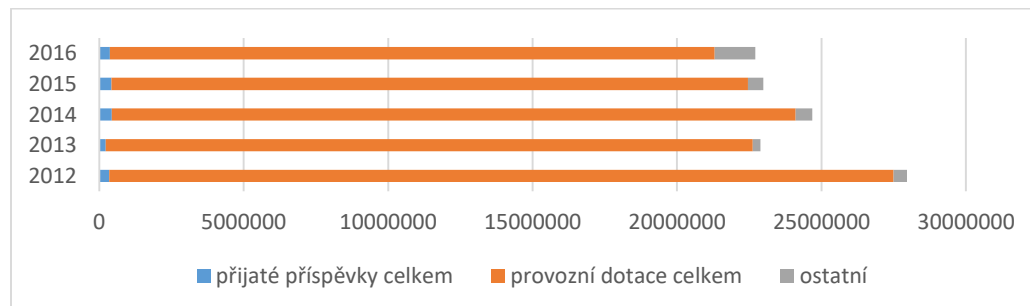
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Reálná data za období od roku 2014 do roku 2016 uvádějí, že veřejné prostředky (provozní dotace celkem) tvořily v průměru 55 – 57 % celkových výnosů nestátních neziskových sociálních inovátorů úspěšných v rámci soutěže SozialMarie, což může potvrzovat domněnku o nedostatečné diverzifikaci zdrojů a jisté závislosti na veřejném sektoru. Zbýlý objem výnosů je rozdělen zhruba rovnoměrně mezi průměrné přijaté příspěvky celkem (v průměru v rozmezí 21 – 26 %) a průměrné ostatní výnosy (v průměru v rozmezí 18 – 24%), které zahrnujícími výkony vlastní práce organizace.

Financování vítězných projektů – konkrétně

V rámci další části textu je věnován prostor popisu struktury zdrojů na příkladech konkrétních sociálních inovátorů z řad nestátních neziskových organizací úspěšných v soutěži SozialMarie. Za každou organizaci je graficky představena struktura financování dle dostupných informací z Veřejného rejstříku (vynechány jsou organizace, které ve Veřejném rejstříku nemají dostupné žádné podklady¹³). Základní grafické zobrazení vždy udává podíl jednotlivých kategorií výnosů na celkových výnosech dané organizace v daném roce. Důraz je v následujících pasážích přitom kladen především na kategorii “provozní dotace”, coby na nejdůležitější (do objemu poskytnutých prostředků) kategorii výnosů. U každé organizace je dále vyčíslena výše veřejné podpory ve formě meziročního přehledu. To vše je doplněno o slovní komentář, který má za úkol dovysvětlit strukturu (původce) dané veřejné podpory napříč mezi jednotlivými lety.

2017 – finanční ocenění 2000 EUR: IQ Roma servis, z.s. (zapsaný spolek; vznik 3. 11. 1997) *¹⁴

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2016 činila: 22.710.000 Kč (z toho provozní dotace: 20.934.000 Kč, 92 %)

Suma celkových výnosů v roce 2015 činila: 22.982.000 Kč (z toho provozní dotace: 22.020.000 Kč, 96 %)

Suma celkových výnosů v roce 2014 činila: 24.686.000 Kč (z toho provozní dotace: 23.671.000 Kč, 96 %)

Suma celkových výnosů v roce 2013 činila: 22.887.000 Kč (z toho provozní dotace: 22.401.000 Kč, 98 %)

¹³ Týká se to těchto organizací: Fokus Praha, z.ú. (vznik 29. 12. 1992); Jako doma – Homelike, o.p.s. (vznik 30. 10. 1996); Liga otevřených mužů, z.s. (vznik 30. 10. 1996); Pragulic – Poznej Prahu jinak! z.s. (vznik 5. 9. 1996); Český helsinský výbor, z.s. (vznik 11. 5. 1990); Slovo 21, z.s. (vznik 28. 4. 1999); Berkat, z.s. (vznik 22. 6. 2010; organizace fungovala již před tímto datem, prošla ovšem transformací).

¹⁴ Hvězdička za názvem organizace informuje o existenci Živnostenského oprávnění pro výkon vedlejší činnosti).

Analýza je součástí projektu Asociace NNO z výzvy OPZ 03_15_041 s názvem „Asociace nestátních neziskových organizací ČR jako most mezi veřejnou správou a neziskovým sektorem“. Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu.

Suma celkových výnosů v roce 2012 činila: 27.960.000 Kč (z toho provozní dotace: 27.142.000 Kč, 97 %)

Výroční zprávy organizace IQ Roma servis, z.s. dostupné ve Veřejném rejstříku nenabízí informace požadované šetřením ve formátu, který by byl pro naše potřeby ideální. V rámci jednotlivých let nejsou členěny víceleté projekty (především z prostředků EU a EHP – zdrojů Islandu, Lichtenštejnska a Norska) a z toho důvodu jsme se je rozhodly do šetření zahrnout pouze ve formě dopočtu do celkové částky veřejné podpory pro daný kalendářní rok.

2016:

Na celkové částce veřejné podpory organizace IQ Roma servis, z.s. se největší měrou podílelo Ministerstvo práce a sociálních věcí (48 %), dále pak Magistrát města Brna (17 %), Úřad vlády ČR (3 %) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (1 %). Mimo jmenované se na provozních dotacích podílelo Ministerstvo vnitra a celá řádka měst Jihomoravského kraje (Vyškov, Tišnov, Břeclav, Zastávka,...). Dopočet¹⁵ do celkové částky veřejné podpory přisuzovaný podpoře projektů EU a EHP v roce 2016 činil 29 % celkové podpoře organizace z veřejných prostředků.

2015:

Největší měrou se na celkové veřejné podpoře v roce 2015 podílelo především Ministerstvo práce a sociálních věcí (47 %), dále pak Jihomoravský kraj (13 %), Magistrát města Brna (11 %). Nepřehlednutelně podpořil IQ Roma servis i Úřad vlády ČR (4 %). Zbylou část veřejné podpory poskytla například různá města Jihomoravského kraje (Vyškov, Břeclav, Tišnov...) či Ministerstvo kultury a Ministerstvo vnitra. Dopočet¹⁶ do celkové částky veřejné podpory přisouzený projektům EU a EHP činil 23 % veřejných prostředků.

2014:

Veřejná podpora pocházela v roce 2014 především od Ministerstva práce a sociálních věcí (52 %), dále pak z prostředků Jihomoravského kraje (11 %), od Magistrátu města Brna (2 %) a Úřadu vlády ČR (2 %). Mimo jmenovaných se na podpoře chodu podílelo Ministerstvo vnitra a řada různých měst Jihomoravského kraje (např. Vyškov, Tišnov, Břeclav, Mikulov...). Dopočet¹⁷ do celkové částky veřejné podpory přisouzený projektům EU a EHP činil pro daný rok 33 % provozních dotací.

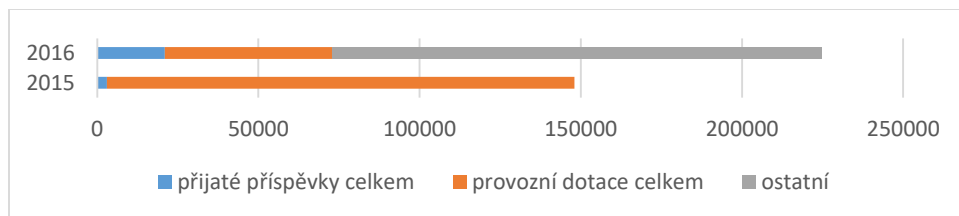
2017 – 3. cena: Na Ovoce, z.s. (zapsaný spolek; vznik 1. 8. 2015)

¹⁵ Výroční zpráva za rok 2016 podrobně přiřazuje konkrétním zástupcům veřejného sektoru na 15 milionů Kč (z 20.934.000 Kč), zbylé prostředky lze přisoudit podílu víceletých projektů podpořených z projektů EU a EHP.

¹⁶ V rámci výroční zprávy organizace IQ Roma servis, z.s. za rok 2015 jsme schopni vyčíst pouze orientační informace o veřejné podpoře pro daný rok v součtu za přibližně 17 milionů Kč (z 22.020.000 Kč), zbylé prostředky lze přisoudit podílu víceletých projektů podpořených z EU a EHP.

¹⁷ Výroční zpráva pro rok 2014 organizace IQ Roma servis, z.s. poskytuje pouze orientační informace a to za veřejnou podporu ve výši přibližně 16 milionů Kč (z 23.671.000 Kč), zbylé prostředky do celkové výše veřejné podpory pro daný rok představuje podíl víceletých projektů podpořených z EU a EHP.

Analýza je součástí projektu Asociace NNO z výzvy OPZ 03_15_041 s názvem „Asociace nestátních neziskových organizací ČR jako most mezi veřejnou správou a neziskovým sektorem“. Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu.

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2016 činila: 225.000 Kč (z toho provozní dotace: 52.000 Kč; 23 %)

Suma celkových výnosů v roce 2015 činila: 148.000 Kč (z toho provozní dotace: 145.000 Kč; 98 %)

Za organizaci Na Ovoce, z.s. jsou v rámci Veřejného rejstříku dostupné údaje pro rok 2015 i pro rok 2016 (jde tedy o jednu ze tří organizací s kompletními podklady zachycujícími situaci od doby vzniku). Nabízené podklady však pro potřeby vlastního šetření nemají ideální podobu.

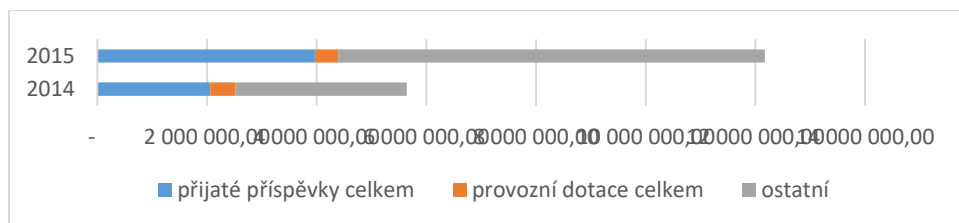
2016:

Pro rok 2016 účetní závěrka původ vyčíslených veřejných prostředků nerozebírá.

2015:

V roce 2015 přisuzuje účetní závěrka organizace do kategorie provozní dotace výsledky crowdfundingové kampaně na portálu HitHit ve výši 145.000 Kč.

2017 – cena veřejnosti: H-mat, o.p.s. (obecně prospěšná společnost; vznik 30. 10. 1996)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2015 činila: 12.173.000 Kč (z toho provozní dotace: 426.000 Kč, 3 %)

Suma celkových výnosů v roce 2014 činila: 5.644.000 Kč (z toho provozní dotace: 464.000 Kč, 8 %)

Dle dostupných výročních zpráv lze usuzovat, že se veřejné zdroje na financování organizace H-mat, o.p.s. podílely spíše okrajově. Stěžejní úlohu pro chod organizace představovaly přijaté příspěvky (např. od Nadace Depositum Bonum či od Nadace Karla Janečka) a zdroje v kategorii ostatní (např. vlastní tržby z výukových programů).

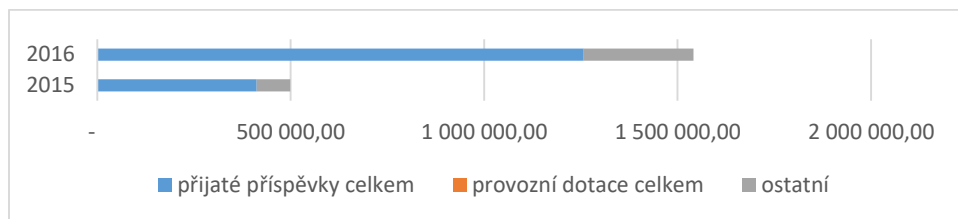
2015:

V roce 2015 byla organizace podpořena dotací z fondů EU (Investice do rozvoje vzdělávání) v rámci projektu “Společně k inovativnímu vzdělávání”. Tato dotace představovala jediný výnos, který lze pro daný rok zařadit do kategorie provozní dotace.

2014:

Situace roku 2014 byla obdobná jako v roce 2015. Výroční zpráva nicméně nejmenuje přesný zdroj veřejných prostředků a tak nám nezbyvá než se domnívat, že jediným zdrojem i byla I pro rok 2014 EU.

2016 – finanční ocenění 2000 EUR: Loono, z.s. (zapsaný spolek; vznik 13. 5. 2014) *

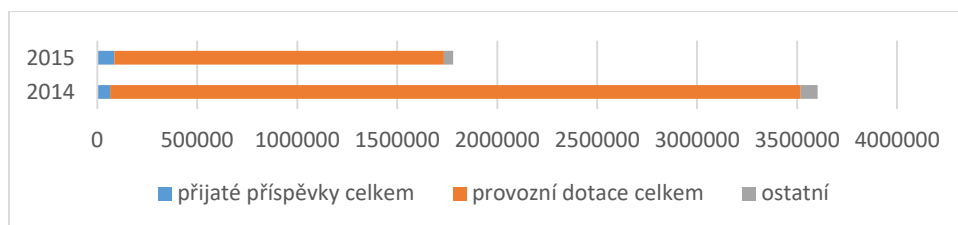
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2016 činila: 1.541.000 Kč (z toho provozní dotace: 0 Kč, 0 %)

Suma celkových výnosů v roce 2015 činila: 499.000 Kč (z toho provozní dotace: 0 Kč, 0 %)

Organizace Loono, z.s. funguje především díky přijatým příspěvkům a ostatním zdrojům, veřejné zdroje se dostupných v účetních závěrkách neobjevují.

2016 – 3. cena: Koalice nevládek Pardubicka, z.s. (zapsaný spolek; vznik 30. 10. 1996)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2015 činila: 1.780.000 Kč (z toho provozní dotace: 1.648.000 Kč, 93 %)

Suma celkových výnosů v roce 2014 činila: 3.602.576 Kč (z toho provozní dotace: 3.454.382 Kč, 96 %)

Za organizaci Koalice nevládek Pardubicka, z.s. jsou ve Veřejných rejstřících pro naše šetření k dispozici pouze podklady za období 2014 a 2015. Dostupné podklady ovšem nabízejí pro šetření potřebné informace.

2015:

Dle výroční zprávy obdržela v roce 2015 Koalice nevládek Pardubicka, z.s. veřejnou podporu především z krajské úrovně. Na celkové veřejné podpoře měl totiž význačný podíl Pardubický kraj (63 %). Celkový rozsah podpory doplnily prostředky města Pardubice (7 %) a příslušného Úřadu práce (4 %). Ministerská úroveň je zastoupena v rámci financování Koalice pouze nepatrně (1 %). Specifikem financování v roce 2015 byla podpora od Nadace rozvoje občanské společnosti (25 %), kterou Koalice neziskovek Pardubicka, z.s. ve své výroční zprávě řadí mezi zdroje provozní dotace.

2014:

Rok 2014 se proti roku 2015 do objemu i struktury veřejné podpory výrazně odlišuje. Dle výroční zprávy totiž obdržela Koalice nevládek Pardubicka, z.s. veřejnou podporu především z ministerské úrovně z velké části zaměřené na podporu podnikání (49 % podpory pocházelo z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, 24 % podpory pocházelo z rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí), nezanedbatelný díl tvořily prostředky Pardubického kraje zaměřená na podporu neziskového sektoru a rozvoj dobrovolnictví (22 %), celkový rozsah podpory z veřejných prostředků doplňovala dotace od Úřadu práce určená na praxi pro mladé (5 %).

2016 – finanční ocenění 2000 EUR: Tripitaka, z.s. (zapsaný spolek; vznik 30. 10. 1996) *

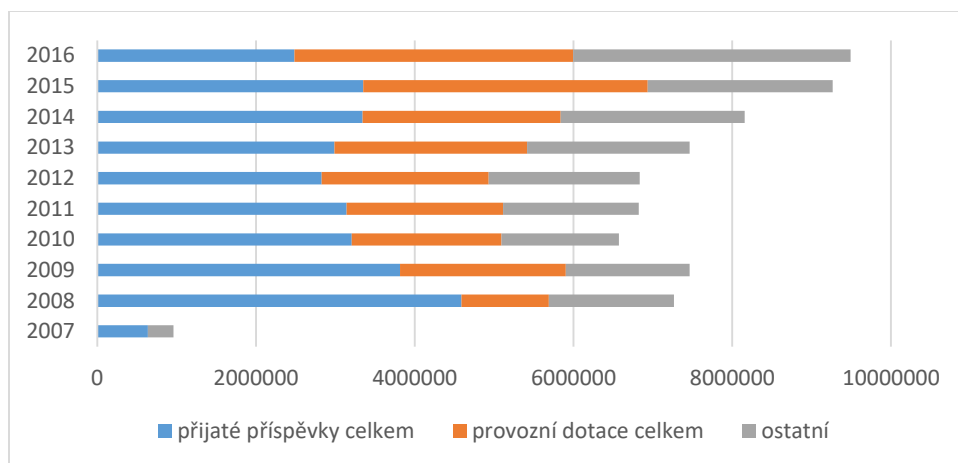
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2016 činila: 2.397.000 Kč (z toho provozní dotace: 1.516.000 Kč, 63 %)

V případě organizace Tripitaka, z.s. jsou naneštěstí k dispozici pouze podklady za rok 2016, které mají navíc velmi nízkou vypovídací hodnotu. Na základě nedostatku dat tedy nelze vyvozovat hlubší závěry.

V rámci přílohy účetní závěrky lze identifikovat důležitý podíl na výnosech organizace Ministerstva práce a sociálních věcí (podpora sociálního začleňování mladých lidí). Zároveň lze určit, že organizace Tripitaka, z.s. řadí mezi veřejné zdroje i získanou podporu od Národního vzdělávacího fondu, o.p.s. a České asociace street work, o.s. (podpora tréninkových pracovních míst). Přesné vyčíslení jednotlivých podílů nicméně není z důvodu chybějících dat možné.

2016 – finanční ocenění 2000 EUR: Elpida, o.p.s. (obecně prospěšná společnost; vznik 30. 10. 1996)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2016 činila: 9.492.000 Kč (z toho provozní dotace: 3.510.000 Kč, 37 %)

Suma celkových výnosů v roce 2015 činila: 9.263.000 Kč (z toho provozní dotace: 3.582.000 Kč, 39 %)

Suma celkových výnosů v roce 2014 činila: 8.158.000 Kč (z toho provozní dotace: 2.495.000 Kč, 31 %)

Suma celkových výnosů v roce 2013 činila: 7.462.000 Kč (z toho provozní dotace: 2.427.000 Kč, 33 %)

Suma celkových výnosů v roce 2012 činila: 6.833.000 Kč (z toho provozní dotace: 2.106.000 Kč, 31 %)

Suma celkových výnosů v roce 2011 činila: 6.822.000 Kč (z toho provozní dotace: 1.973.000 Kč, 29 %)

Suma celkových výnosů v roce 2010 činila: 6.573.000 Kč (z toho provozní dotace: 1.886.000 Kč, 29 %)

Suma celkových výnosů v roce 2009 činila: 7.464.000 Kč (z toho provozní dotace: 2.091.000 Kč, 28 %)

Suma celkových výnosů v roce 2008 činila: 7.264.000 Kč (z toho provozní dotace: 1.102.000 Kč, 15 %)

Suma celkových výnosů v roce 2007 činila: 960.000 Kč (z toho provozní dotace: 0 Kč, 0 %)

Veřejné zdroje se na chodu organizace Elpida, o.p.s. začaly podílet od roku 2008. Naneštěstí výroční zpráva ani účetní závěrka nenabízí do roku 2014 za organizaci žádné podrobné členění původců veřejné podpory, ti jsou pouze jmenováni v rámci poděkování. Podrobnější členění včetně vyčíslení podílu podpory nabízí až výroční zprávy za roky 2015 a 2016.

V průběhu let se každoročně na chodu organizace podílelo a podílí Ministerstvo práce a sociálních věcí (podpora telefonní Linky seniorů), téměř každoročně poté Magistrát hlavního města Prahy, nezřídka vybrané Městské části Prahy (Praha 10, Praha 5, Praha 4, Praha 2, Praha 1, Praha 11, Praha 12). V pozdějších letech existence se pak mimo hlavního města podílely na dílčích projektech organizace Elpida, o.p.s. i další města České republiky (Brno, Hradec Králové, Pardubice, České Budějovice, Olomouc...). V roce 2014 podpořilo projekty organizace Elpida, o.p.s. (Seniorská akademie a koncertní vystoupení pěveckého sboru seniorů) i Ministerstvo kultury.

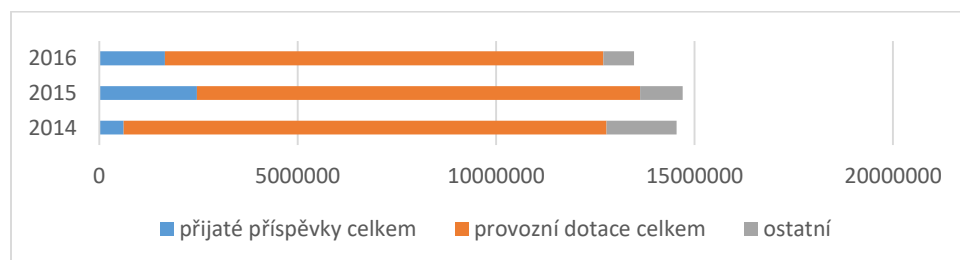
2016:

Na základě dostupných dat lze zjistit, že nejvýznamnější podíl na veřejné podpoře zaujímá Ministerstvo práce a sociálních věcí (62 % směřující k podpoře Linky seniorů). Svou úlohu sehrál i Magistrát hlavního města Prahy se širokou podporou (23 %). Mezi podporovateli se objevuje i Ministerstvo zdravotnictví, které podpořilo projekt Stoletý život s Elpidou (6 %). Městské části se podílely na podpoře spíše dílčím způsobem (Městská část Praha 4 – 6 %, Městská část Praha 10 – 1 %, Městská část Praha 2 – 1 %, Městská část Praha 7 – 0,3 %)

2015:

Díky podrobným zdrojům z účetní závěrky za rok 2015 lze určit, že největší podíl na podpoře z veřejných zdrojů zaujalo Ministerstvo práce a sociálních věcí, které podporovalo Linku seniorů (72 %). Magistrát hlavního města Prahy podporoval širší spektrum projektů (Linku seniorů, projekty Mosty, PAPAS a mezigenerační festival – v celkové výši 24 %). Městské části Praha 4 (podpora provozu centra Elpida) a Praha 10 (podpora projektu Aktivní a zdraví senioři z Prahy 10) se podílely pouze z dílčí části (celkem 4 %).

2016 – cena veřejnosti: ROZKOŠ bez RIZIKA, z.s. (zapsaný spolek; vznik 13. 4. 1992)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2016 činila: 13.473.000 Kč (z toho provozní dotace: 11.048.000 Kč, 82 %)

Suma celkových výnosů v roce 2015 činila: 14.698.000 Kč (z toho provozní dotace: 11.166.000 Kč, 76 %)

Suma celkových výnosů v roce 2014 činila: 14.549.000 Kč (z toho provozní dotace: 12.165.000 Kč, 84 %)

V rámci Veřejného rejstříku zveřejnila organizace ROZKOŠ bez RIZIKA, z.s. přílohy k účetním závěrkám za poslední tři roky svého fungování. Z těchto dokumentů je patrné, že spolu s Ministerstvem práce a sociálních věcí sehrávaly důležitou úlohu ve financování organizace zahraniční zdroje (tzv. Norské fondy a prostředky EU).

2016:

V roce 2016 se na veřejných zdrojích, které se organizaci podařilo získat, podílelo Ministerstvo práce a sociálních věcí největší měrou (55 %), ministerstvo s výrazným dostupem následovaly prostředky Norských fondů (13 %). Dále se na financování podílelo Ministerstvo spravedlnosti (8 %), Ministerstvo

Analýza je součástí projektu Asociace NNO z výzvy OPZ 03_15_041 s názvem „Asociace nestátních neziskových organizací ČR jako most mezi veřejnou správou a neziskovým sektorem“. Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu.

zdravotnictví (7 %) a Hlavní město Praha (7 %). Prostředky z veřejných rozpočtů putovaly v roce 2016 i od Jihomoravského kraje a od měst (České Budějovice, Liberec, Brno, Ostrava, Ústí nad Labem, Chomutov, Jihlava) a městských částí (Praha 1, Praha 2, Praha 7).

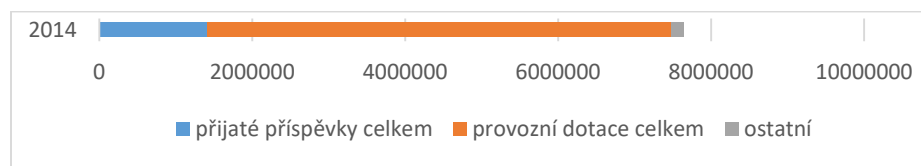
2015:

Rok 2015 byl pro strukturu veřejných zdrojů organizace ROZKOŠ bez RIZIKA, z.s. velmi podobný roku předchozímu. Klíčovou úlohu na financování opět sehrálo Ministerstvo práce a sociálních věcí (46 %) a významným dílem se na provozních dotacích projevily i prostředky z Evropského sociálního fondu (16 %). Dále se na financování podílelo Ministerstvo financí (13 %), rozpočet Hlavního města Prahy (7 %), Ministerstvo zdravotnictví (5 %). Dále se na podpoře ROZKOŠe bez RIZIKA, z.s. podílely veřejné prostředky putující od Jihomoravského (2 %) a Královehradeckého kraje (1 %). Z rozpočtů měst a městských částí se k podpoře organizace přidaly České Budějovice (1 %), Brno (1 %), Ostrava (1 %) a další (Ústí nad Labem, Pardubice, Praha 2 a Praha 7). Mezi veřejné zdroje dále řadí příloha účetní závěrky pro rok 2015 organizace ROZKOŠ bez RIZIKA, z.s. i prostředky od Nadace rozvoje občanské společnosti (6 %).

2014:

V rámci roku 2014 byla organizace ROZKOŠ bez RIZIKA, z.s. z veřejných rozpočtů podpořena v největší míře ze všech dostupných let. Stěžejní podíl veřejné podpory v daném roce přitom představovaly prostředky Evropské unie (46 %) následované dotacemi od Ministerstva práce a sociálních věcí (32 %). Další zdroje byly zastoupeny v menší míře, uvedme například Ministerstvo financí (7 %), Hlavní město Praha (5 %), České Budějovice (4 %), Ministerstvo zdravotnictví (2 %) a město Brno (2%). Na podpoře se podílely i Středočeský kraj (0,5 %) a další zástupci z řad měst (Ostrava, Praha 1 a Praha 2).

2015 – finanční ocenění 2000 EUR: Liga lidských práv (zapsaný spolek; vznik 30. 10. 1996) *

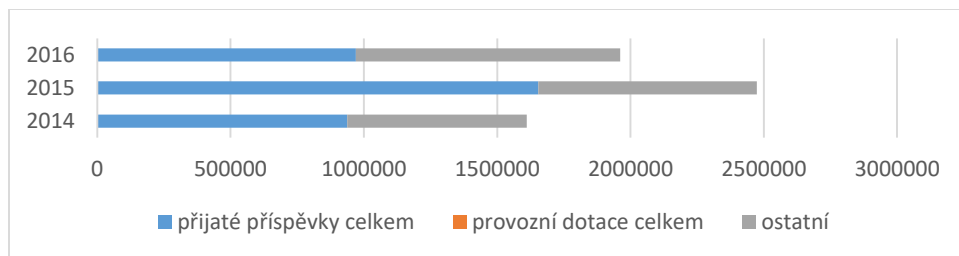

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2014 činila: 7.642.000 Kč (z toho provozní dotace: 6.068.000 Kč, 79 %)

V rámci Veřejného rejstříku nejsou k dispozici podklady, které by konkrétně jmenovaly poskytovatele provozních dotací, veřejná podpora tedy musí zůstat pro organizaci Liga lidských práv nerozklíčována.

2015 – finanční ocenění 2000 EUR: Český institute biosyntézy, z.ú. (zapsaný ústav; vznik 21. 8. 2003) *

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2016 činila: 1.962.000 Kč (z toho provozní dotace: 0 Kč, 0 %)

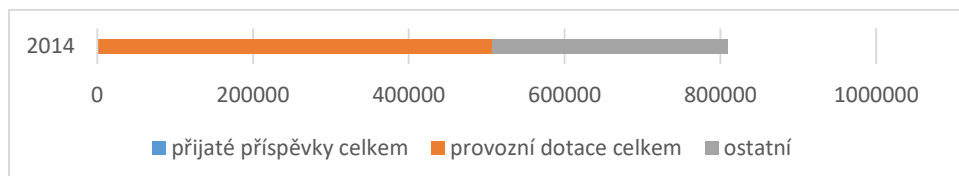
Suma celkových výnosů v roce 2015 činila: 2.474.000 Kč (z toho provozní dotace: 0 Kč, 0 %)

Suma celkových výnosů v roce 2014 činila: 1.611.000 Kč (z toho provozní dotace: 0 Kč, 0 %)

V rámci opisů účetních závěrek uvedených výročních zpráv, ze kterých byla čerpána data pro vlastní šetření, není přiřazena žádná procentuální část financování veřejným prostředkům. Výnosová strana organizace se potom dle všech dostupných výročních zpráv skládá z “přijatých příspěvků” (od fyzických i právnických osob) a z kategorie “ostatním”.

Dostupná data nás nicméně mohou přivést k pochybnostem o správnosti zveřejněných údajů v opisu za rok 2016, neboť se ve výroční zprávě pro tento rok objevuje informace o projektu “Najít směr”, který je realizován za finanční podpory EU (Operační program zaměstnanost, výzva 03_15_031 Budování kapacit a profesionalizace NNO).

2015 – cena veřejnosti: Aperkom, z.ú. (zapsaný ústav; vznik 24. 9. 2003) *

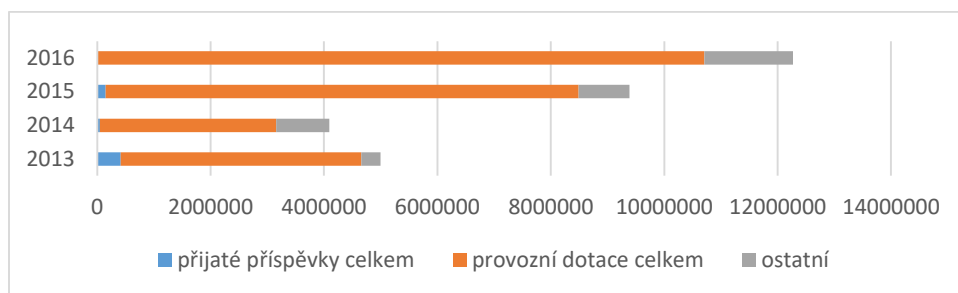

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2014 činila: 809.000 Kč (z toho provozní dotace: 507.000 Kč, 63 %)

Výroční zpráva organizace Aperkom, z.ú. za rok 2014, která nám v rámci šetření posloužila jako jediný dostupný podklad, nezmiňuje konkrétní zdroje veřejné podpory. Pouze ve svém závěru poukazuje na spolupracující partnery, mezi kterými lze mimo soukromých ziskových a neziskových organizací najít i město Bruntál a Moravskoslezský kraj. Lze tedy předpokládat, že veřejná podpora pochází právě od těchto subjektů.

2014 – finanční ocenění 1000 EUR: In IUSTIA, o.p.s. (obecně prospěšná společnost; vznik 30. 10. 1996)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2016 činila: 12.269.000 Kč (z toho provozní dotace: 10.701.000 Kč, 87 %)

Suma celkových výnosů v roce 2015 činila: 9.388.000 Kč (z toho provozní dotace: 8.340.000 Kč, 89 %)

Suma celkových výnosů v roce 2014 činila: 4.096.000 Kč (z toho provozní dotace: 3.110.000 Kč, 76 %)

Suma celkových výnosů v roce 2013 činila: 4.995.000 Kč (z toho provozní dotace: 4.242.000 Kč, 85 %)

Na základě informací dostupných v rámci Veřejného rejstříku je možné poměrně snadno rozklíčovat zdroje veřejných prostředků v roce 2015 a v roce 2016. U původců veřejných prostředků v letech předcházejících nejsme schopni určit jejich přesný podíl. Z toho důvodu mají zde předkládané informace spíše útržkový charakter.

2016:

V roce 2016 byla skladba původu veřejných zdrojů roku předcházejícímu velmi podobná. Státní rozpočet se na veřejných zdrojích podílel nejvýznamněji (56 %), rozpočet samosprávy zaujímal opět spíše menší podíl (5 %), stejně tak prostředky Evropské unie (4 %). Veřejné prostředky získané prostřednictvím nadací a dalších neziskových organizací opět zaujímaly významné postavení (35 %). Mezi podporovatele řadí výroční zpráva Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo vnitra, zmiňuje hlavní město Praha a město Brno. Výroční zpráva nezapomíná jmenovat Evropskou komisi a řadí nestátních neziskových organizací jako například Visegradský Fond, Výbor dobré vůle Nadace Olgy Havlové, NROS a Nadace Open Society Fund Praha.

2015:

V roce 2015 pocházely veřejné zdroje organizace In IUSTIA, o.p.s. ze státního rozpočtu (45 %), z rozpočtu samosprávy (6 %), z prostředků Evropské unie (8 %) a z prostředků nadací a dalších neziskových organizací (41 %). Výroční zpráva organizace za podporovatele konkrétněji jmenuje Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Moravskoslezský kraj, hlavní město Praha, Brno, Evropskou komisi a Evropský sociální fond, US Embassy, Visegradský Fond, Nadaci Open Society Fund, Nadaci EVZ...

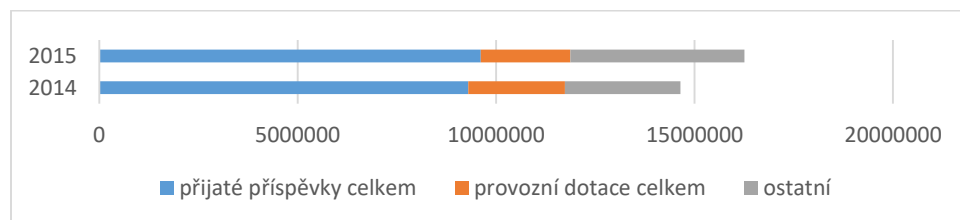
2014:

Výroční zpráva za rok 2014 nabízí širší informace o podporovatelích. Na základě dostupného ovšem nejsme schopni přesně určit podíl podporovatel; na veřejných zdrojích organizace. Výroční zpráva jmenuje Ministerstvo spravedlnosti (podpora bezplatné poradny pro oběti trestných činnů z nenávisti), Operační program lidské zdroje a zaměstnanost Evropského sociálního fondu (projekt Ženy sobě), příspěvek od Evropské komise (projekt Discovering efficient tools for protecting victims), grant od fondů Evropského hospodářského prostoru (tj. z prostředků Islandu, Lichtenštejnska a Norska), Hlavní město Prahu (projekt Aktivně proti násilí z nenávisti v Praze). Nad rámec těchto subjektů podpořila dle výroční zprávy organizace In IUSTIA, o.p.s. z veřejných prostředků celá řada nestátních neziskových organizací (Nadace Errinerung, Verantwortung und Zukunft, Open Society Fund Praha, Česko-německý fond budoucnosti, Nadační fond obětí holocaust, Nadace O2, Visegradský fond).

2013:

Díky účetní závěrce a výroční zprávě za rok 2013 například víme, že byla organizace In IUSTIA, o.p.s. zapojena do Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost Evropského sociálního fondu (projekt na pomoc obětem sexuálního násilí). Výroční zpráva dále uvádí, že důležitým zdrojem veřejných prostředků byla Nadace Errinerung, Verantwortung und Zukunft a organizace Open Society Fund Praha. Podrobnější informace naneštěstí daný výroční zpráva nenabízí.

2013 – cena veřejnosti: POST BELLUM, o.p.s. (obecně prospěšná společnost; vznik 21. 3. 2014) *

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2015 činila: 16.253.000 Kč (z toho provozní dotace: 2.256.000 Kč, 14 %)

Suma celkových výnosů v roce 2014 činila: 14.646.000 Kč (z toho provozní dotace: 2.438.000 Kč, 17 %)

Ve Veřejném rejstříku jsou za organizaci POST BELLUM, o.p.s. dostupné dvě výroční zprávy, které poměrně přesně vyčíslují různé zdroje veřejné podpory. Na základě zmiňovaných dokumentů ovšem nelze určit trend, který by se financováním organizace z veřejných zdrojů nesl.

2015:

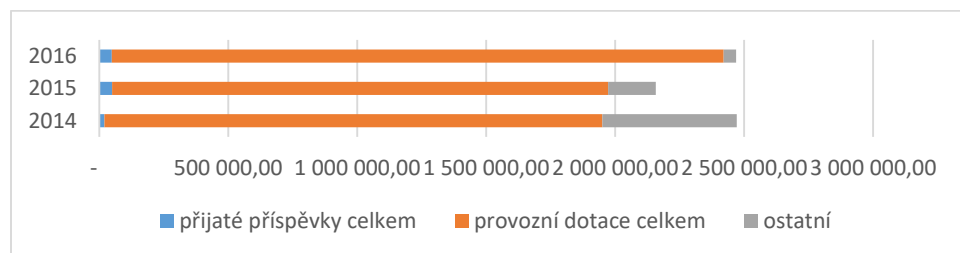
Organizace POST BELLUM, o.p.s. byla podle dostupných dat ve Veřejném rejstříku v roce 2015 co do veřejných prostředků financována především z rozpočtů ministerstev (mimo Ministerstvo zahraničních věcí i Ministerstvo kultury – 25 % za obě ministerstva), dílčí částí se na financování podílely i projekty EU (1 %). Finanční podporu našla organizace POST BELLUM, o.p.s. i u různých měst napříč Českou republikou

(hlavní město Praha a její městské části, Chomutov, Olomouc, Karlovy Vary, Mladá Boleslav, Pardubice, Plzeň, Semily a Zlín). Důležitou úlohu ve financování sehrály také další nestátní neziskové organizace, které dostupné materiály řadí mezi veřejné zdroje (NROS, Nadace Crocodile – 37 % celkem).

2014:

Výroční zpráva za rok 2014 informuje, že se dotace z veřejného sektoru podílely na financování organizace ze 17 %. Více jak 40 % z tohoto objemu přispěla různá města České republiky (hlavní město Praha a její městské části, Semily, Kladno, Mladá Boleslav, Plzeň a Zlín). Výraznou úlohu sehrály i zahraniční zdroje, jako prostředky Evropské komise (33 %), Visegrádského fondu (6 %) či US Embassy (3 %). Na podpoře POST BELLUM, o.p.s. v roce 2014 se podílelo i Ministerstvo kultury (12 %) a různé další neziskové organizace (Plzeň 2015, o.p.s. a Sokol Brno - 5 %), které i tato výroční zpráva řadí mezi veřejné zdroje.

2011 – finanční ocenění 1000 EUR: Spolek KOLUMBUS (zapsaný spolek; vznik 31. 10. 2001)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2016 činila: 2.469.581 Kč (z toho provozní dotace: 2.371.817 Kč, 96 %)

Suma celkových výnosů v roce 2015 činila: 2.157.770 Kč (z toho provozní dotace: 1.921.890 Kč, 89 %)

Suma celkových výnosů v roce 2014 činila: 2.471.090 Kč (z toho provozní dotace: 1.930.261 Kč, 78 %)

Účetní závěrky organizace KOLUMBUS nabízejí podrobné členění výnosové stránky jednotlivých let fungování organizace. Díky tomu jsme také schopni přesně určit, jak byly v rámci veřejné podpory rozloženy jednotliví původci.

2016:

Výroční zpráva za rok 2016 uvádí, že v daném roce představoval největší podíl na podpoře Úřad vlády ČR (31 %), který v takřka stejné výši doplňoval Úřad práce (31 %). Magistrát hlavního města Prahy podporoval chod Spolku Kolumbus I v roce 2016 (11 %), proti předchozím letům získala organizace podporu na provoz i od Městské části Praha 10 (3 %).

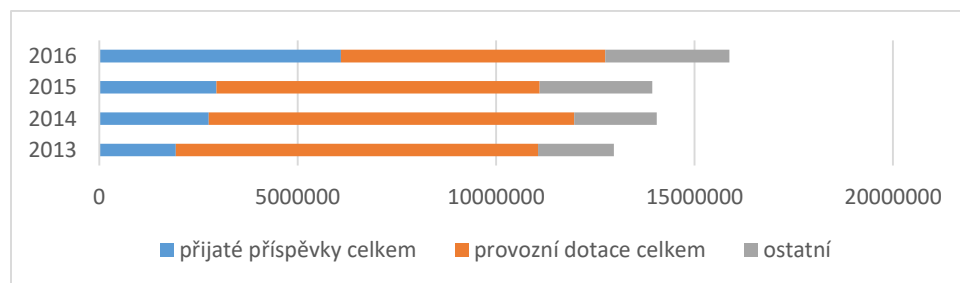
2015:

Nejvýznamnější podíl na financování Spolku KOLUMBUS z veřejných zdrojů v roce 2015 zaujala podpora od Úřadu vlády ČR (41 %), kterou následovala podpora od Úřadu práce (32 %) a poté Ministerstvo zdravotnictví (18 %). Na podpoře Spolku KOLUMBUS se podílel také Magistrát hlavního města Prahy (9 %).

2014:

V roce 2014 byl největším původcem veřejných zdrojů Úřad práce (32 %). Významný podíl zaujímal Úřad vlády ČR (26 %), dále také Ministerstvo zdravotnictví (18 %) a prostředky operačních programů Evropského sociálního fondu EU (17 %), který se již v následných letech nevyskytoval. Nemalou částí se na provozu podílel i Magistrát hlavního města Prahy (7 %) či město Olomouc (0,3 %).

2009 – finanční ocenění 1000 EUR: Asistence, o.p.s. (obecně prospěšná společnost; vznik 5. 12. 2013) *

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Suma celkových výnosů v roce 2016 činila: 15.879.000 Kč (z toho provozní dotace: 6.660.000 Kč, 42 %)

Suma celkových výnosů v roce 2015 činila: 13.937.000 Kč (z toho provozní dotace: 8.147.000 Kč, 58 %)

Suma celkových výnosů v roce 2014 činila: 14.048.000 Kč (z toho provozní dotace: 9.213.000 Kč, 66 %)

Suma celkových výnosů v roce 2013 činila: 12.969.389 Kč (z toho provozní dotace: 9.125.684 Kč, 70 %)

Za organizaci Asistence, o.p.s. jsou ve Veřejném rejstříku k dispozici podrobné podklady o struktuře veřejných zdrojů od roku 2013 do roku 2016. V průběhu let je zřejmé, že svůj význam na financování ztrácela ministerská i evropská úroveň. Důvodem těchto změn je zřejmě ukončení velkého projektu (Moje kariéra) financovaného z prostředků EU a kofinancovaného z prostředků Ministerstva práce a sociálních věcí. Velkého významu proti tomu v průběhu let nabyla podpora ze strany Magistrátu hlavního města Prahy.

2016:

V roce 2016 činil největší podíl podpory organizace Asistence, o.p.s. z veřejných prostředků rozpočet Magistrátu hlavního města Prahy (93 %). Pouze dílčí část (5 %) veřejné podpory zaujaly jednotlivé městské části hlavního města (Praha 3, Praha 4, Praha 6, Praha 9, Praha 10, Praha 11, Praha 12, Praha 13, Praha

14). Stejně tak malý podíl na podpoře z veřejných prostředků činily zdroje Ministerstva vnitra a Ministerstva pro místní rozvoj (v součtu 3 %).

2015:

I výroční zpráva za rok 2015 poukazuje na významný podíl Magistrátu hlavního města Prahy na podpoře organizace Asistence, o.p.s. z veřejných zdrojů. Tento podíl (81 %) předznamenával ztrátu důležitosti na financování ze strany evropských prostředků (12 %), kterou doprovázelo naprosté ukončení podpory ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí. Ministerská úroveň byla v rámci financování organizace v roce 2015 zastoupena pouze prostřednictvím Ministerstva vnitra a Ministerstva pro místní rozvoj (v součtu 2 %). Dílčí část podpory nabídly i městské části hlavního města (Praha 3, Praha 4, Praha 6, Praha 8, Praha 9, Praha 10, Praha 11, Praha 12, Praha 13 a konečně Praha 14) a Středočeský kraj (v součtu 5 %).

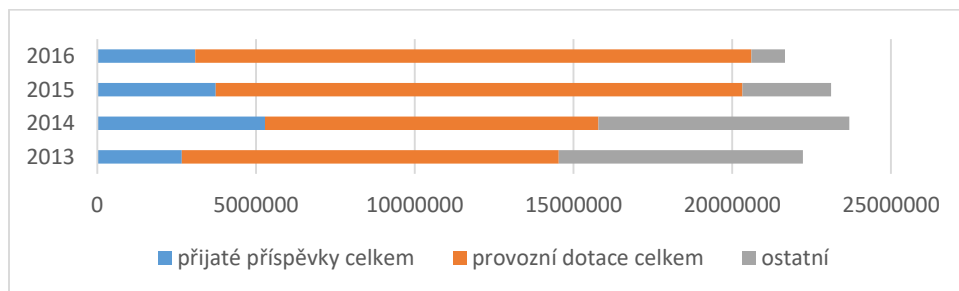
2014:

Rok 2014 se z pohledu veřejné podpory organizace Asistence, o.p.s. vyznačoval výrazným podílem podpory ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí (49 %) a prostředků EU přerozdělovaných v rámci Evropského sociálního fondu (33 %). Obě zmíněné kategorie zdrojů podporovaly projekt Moje kariéra. Nemalou podporu činnosti organizace poskytl Magistrát hlavního města Prahy (16%). Nad rámec vymezeného byla organizace podpořena i z prostředků Ministerstva vnitra a jednotlivých městských částí Prahy (Praha 3, Praha 4, Praha 6, Praha 8, Praha 10, Praha 11, Praha 13, Praha 14), celkový podíl podpory od jmenovaných nebyl z pohledu celkového rozsahu veřejné podpory příliš významný (2 %).

2013:

Nejvýznamnější úlohu v rámci financování organizace Asistence, o.p.s. z veřejných prostředků zaujala v roce 2013 ministerská úroveň - Ministerstvo práce a sociálních věcí (47 %) doplněná o prostředky EU (37 %). Výrazný podíl na financování organizace z veřejných prostředků tvořila provozní dotace od Magistrátu hlavního města Prahy (14 %). Dílčí podporu (2 %) organizace Asistence, o.p.s. poskytlo Ministerstvo vnitra a jednotlivé městské části Prahy (Praha 3, Praha 4, Praha 6, Praha 8, Praha 10, Praha 11, Praha 13, Praha 14).

2005 – 3. cena: Vzájemné soužití o.p.s. (obecně prospěšná společnost; vznik 19. 12. 2013) *

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Analýza je součástí projektu Asociace NNO z výzvy OPZ 03_15_041 s názvem „Asociace nestátních neziskových organizací ČR jako most mezi veřejnou správou a neziskovým sektorem“. Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu.

Suma celkových výnosů v roce 2016 činila: 21.656.000 Kč (z toho provozní dotace: 17.519.000 Kč, 81 %)

Suma celkových výnosů v roce 2015 činila: 23.111.000 Kč (z toho provozní dotace: 16.588.000 Kč, 72 %)

Suma celkových výnosů v roce 2014 činila: 23.689.000 Kč (z toho provozní dotace: 10.500.000 Kč, 44 %)

Suma celkových výnosů v roce 2013 činila: 22.225.000 Kč (z toho provozní dotace: 11.872.000 Kč, 53 %)

Účetní závěrky a výroční zprávy za období do roku 2014 nejsou tak podrobné, aby bylo možné vyčíslit podíl jednotlivých zdrojů na celkové veřejné podpoře. Podrobnější data nabízí až účetní závěrky za rok 2015 a 2016.

2016:

V roce 2016 tvořilo nejdůležitější podíl veřejných zdrojů Ministerstvo práce a sociálních věcí (73 %). Ostatní zdroje zastupovaly spíše dílčí část veřejné podpory. Mezi nimi byl například: Magistrát města Ostravy (10 %) a Úřad práce (6 %). Zbylé zdroje představovaly spíše nepatrný příspěvek na chod organizace (Úřad vlády České republiky, Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy, Moravskoslezský kraj – 3 % a Rada Evropy – 2 %).

2015:

Rozložení důležitosti v rámci veřejné podpory se mezi lety změnilo a v roce 2015 naopak sehrál klíčovou úlohu mezi veřejnými zdroji Moravskoslezský kraj, který se podílel na celkovém objemu veřejné podpory z 63 %. Ostatní zdroje znamenaly spíše dílčí část veřejné podpory, mezi nimi byly zastoupeny např. Magistrát města Ostravy (11 %), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (8 %), Ministerstvo práce a sociálních věcí (8 %), Úřad práce (5 %), Úřad vlády ČR (4 %). Ostatní zdroje představovaly nepatrný podíl na celku (Rada Evropy, obec Horní Suchá).

Shrnutí

Mezi nositeli sociálních inovací hrají důležitou úlohu nestátní neziskové organizace, kterým bývá teorií i dosavadními výzkumnými projekty přisuzována vysoká míra závislosti na veřejných prostředcích. V rámci zde předloženého drobného výzkumu jsme se podrobněji podívali na financování konkrétních zástupců z řad nestátních neziskových sociálních inovátorů. Pro jejich vymezení jsme použili výčet organizátorů úspěšných projektů v soutěži SozialMarie. Z okruhu všech vítězů soutěže lze zařadit hned 26 (z 30) subjektů do nestátního neziskového sektoru.

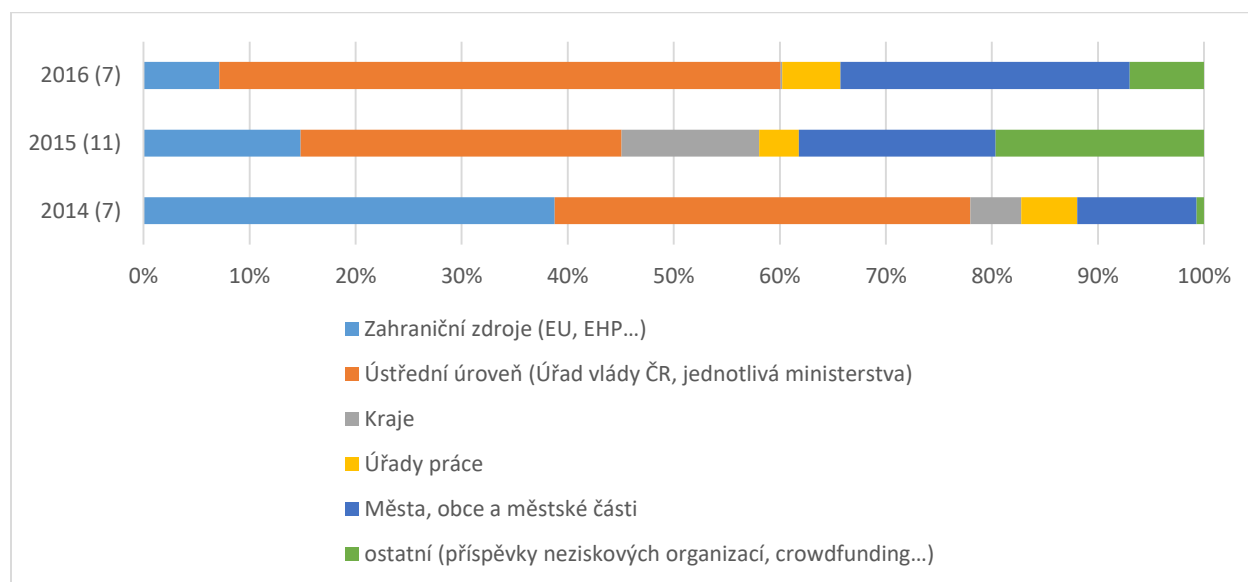
Prostřednictvím účetních závěrek konkrétních organizací získaných z Veřejného rejstříku (nástroj pro zvýšení transparentnosti nestátního neziskového sektoru) bylo v rámci šetření možné identifikovat skladbu financování organizací za poslední roky (přesněji od roku 2014 do roku 2016). Přestože se s danými výsledky pojí řada omezení, pro ilustraci finanční situace lze data považovat za dostatečná. Na základě šetření lze tedy uvést, že se *veřejné prostředky v průměru podílely na financování námi vybraných nestátních neziskových organizací z 53 – 57 % celkových výnosů*. Tyto hodnoty mohou být jistým

překvapením, neboť ční nad průměrem, který je pro Českou republiku běžně udáván (Kermiet a Smejkalová, 2014). Naopak pod průměrem leží hodnoty “přijatých příspěvků” (21 – 26 %) a hlavně ostatních – zbylých – kategorií výnosů (18 – 24 %). Z důvodu tohoto rozložení výnosů se nabízí otázka, zda je současné nastavení fungování daných organizací dlouhodobě udržitelné.

Níže uvedený graf přesněji popisuje distribuci veřejné podpory (směřující k nám zvoleným sociálním inovátorům) do námi definovaných kategorií. Veřejné prostředky, které organizace v průběhu let 2014 až 2015 získaly, pocházely především z rozpočtů Úřadu vlády a jednotlivých ministerstev (za jednotlivé roky se průměr nacházel v rozmezí: 30 – 53 %). Významně se na veřejné podpoře podílely i jednotlivé zahraniční zdroje (7 - 39 %), dále pak města, obce a městské části (11 – 29 %). Zbylé kategorie zaujímaly spíše menší rozsah podpory (kraje: 0 - 5 %, Úřady práce: 4 - 6 %, ostatní 1 % - 20 %).

Na základě představených dat není obecně patrná výrazná závislost na některé z kategorií veřejných zdrojů. Pro zdravé fungování nestátních neziskových organizací by nicméně bylo nejvhodnější, kdyby organizace do budoucna usilovaly o změnu skladby výnosů ve prospěch především vlastního financování. Nástrojem pomoci může být například vedlejší či doplňková aktivita organizace.

Graf č. 2: Rozdělení veřejné podpory (do kategorií veřejných zdrojů) směřující k vybraným sociálním inovátorům z řad nestátních neziskových organizací

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Veřejného rejstříku.

Pozn.: Údaje mají spíše orientační charakter, neboť neudávají informace o všech nestátních sociálních inovátorech oceněných v rámci SozialMarie, ale pouze o těch, kteří ve Veřejném rejstříku poskytli účetní závěrku či výroční zprávu s podrobným členěním veřejné podpory (V roce 2016 poskytlo takové informace 7 nestátních neziskových organizací, v roce 2015 to bylo 11 nestátních neziskových subjektů a v roce 2014 7 nestátních neziskových organizací).

ZDROJE:

Kermiet & Stejskalová, 2014 – Český neziskový sektor:

https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwig_s8bToIXXAhUCJpoKHxZoBoYQFggnMAA&url=https%3A%2F%2Fwww.vlada.cz%2Fassets%2Fppov%2Frnno%2Fdokumenty%2Fprezentace_kermiet_a_smejkalova_pro_web.pdf&usg=AOvVaw1M-1RX0nL1lham2ex3bAKV

Rozbor financování NNO z vybraných veřejných rozpočtů, 2015.

<https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/rozbor-financovani-nestatnich-neziskovych-organizaci-152610/>

Salamon, Lester M, and Helmut K, Anheier. Defining the nonprofit sector: a cross-national analysis. New York: Manchester University Press, 1997

Satelitní účet neziskových institucí. Dostupné na https://apl.czso.cz/nufile/SUNI_2005_2014.pdf

Veřejný rejstřík a konkrétní informace o daných organizacích ze Sbírek listin.

Zákon č. 221/2015 Sb., novela zákona o účetnictví